

**Ministerstvo pro místní rozvoj
Národní orgán pro koordinaci**

Finanční perspektiva nového programového období po roce 2020

Podklad pro jednání PS RHSD ČR pro místní rozvoj a fondy EU

LISTOPAD 2018

1. Informace o stavu vyjednávání nových nařízení – rámcová pozice ČR, nastavení pravidel na národní úrovni

Finanční aspekty politiky soudržnosti

Škrty v politice soudržnosti (PS) nejsou celkově tak významné, jak se očekávalo. Na celou PS je o 7 % méně.

Pro Evropský fond pro regionální rozvoj (EFRR) Evropská komise (EK) ve svém prvním návrhu alokovala 226 mld. EUR, pro Fond soudržnosti (FS) 47 mld. EUR a pro Evropský sociální fond (ESF) 100 mld. EUR. Rámcově k tomuto EK zveřejnila také informace, na které oblasti prostředky půjdou a jak budou např. navazovat na ty přímo spravované EK.

Celkový propad pro Českou republiku (ČR) je však výrazný. ČR byly určeny prostředky ve výši 18 mld. EUR ve stálých cenách, což je propad o cca 24 % oproti aktuálnímu programovému období 2014–2020 a ČR tak patří do skupiny členských států **s nejvyšším propadem alokace**. K největšímu snížení alokace dochází ve východní a střední Evropě, naopak země jižní Evropy prostředky spíše získávají.

Dle pozice ČR a s ohledem na úspěšný ekonomický vývoj v posledních letech, je ČR obecně připravena na to, že dojde k určitému snížení národní kohezní obálky (ve srovnání se stávajícím programovým obdobím), takový pokles by však měl být postupný a nikoliv radikální. ČR je obecně přesvědčena, že budoucí přerozdělení zdrojů by nemělo být učiněno na úkor ekonomicky úspěšných členských států a regionů.

V této souvislosti ČR vítá, že metodika výpočtu alokací obsahuje systém záchranné sítě (safety net), i přesto však vybraným členským státům, jejichž ekonomiky v posledních letech dosahovaly nadprůměrného růstu, radikálně klesá alokace při přechodu do nového programového období. ČR proto bude požadovat úpravu výše záchranné sítě.

Návrhy nařízení pro období 2021–2027 a stav vyjednávání

Počátkem září schválila vláda ČR rámcové pozice ČR k legislativnímu balíčku EK pro politiku soudržnosti 2021–2027. Zároveň se rozběhla vyjednávání ke klíčovým nařízením na platformě Rady na tzv. Pracovní skupině pro strukturální opatření.

Obecně je klíčovou prioritou ČR prosadit taková **finanční pravidla**, která neohrozí kvalitu předkládaných projektů. Legislativní balíček EK přináší mimo jiné:

- Sníženou míru předfinancování z EU,
- Zvýšené národní spolufinancování,
- Zpřísnění pravidla pro decommitment na n+2,
- Přísněji definovanou způsobilost DPH.

Všechna tato finanční pravidla vyjednáваме v kontextu, protože jsou provázána. **Snažíme se dosáhnout vyšší míry předfinancování z EU, nižšího národního spolufinancování a ponechání pravidla n+3 pro decommitment.** Pravidla pro DPH ještě analyzujeme, protože se zásadně změnil koncept její uznatelnosti.

Kromě příznivých finančních pravidel chceme dosáhnout **maximální možné flexibility** při stanovování priorit ČR a při nastavování a realizaci operačních programů. Proto chceme rozvolnit navrženou tematickou koncentraci a umožnit přesuny alokace mezi fondy/nástroji.

Odmítáme jakékoliv **povinné přesuny prostředků určených na politiku soudržnosti** do přímo řízených nástrojů (jako CEF).

S ohledem na existující dodavatelské řetězce a další lokální faktory **požadujeme umožnit selektivní podporu velkých podniků**. Velké podniky hrají důležitou roli při zapojení malých a středních podniků a pro některé druhy intervencí je zapojení velkých podniků nezbytné.

Některé návrhy nařízení ze schváleného balíčku (Obecné nařízení, nařízení o ERDF a FS, nařízení ECBM a nařízení o ETC) jsou dále **vyjednávány na Pracovní skupině pro strukturální opatření**, kde se nejdále

(ke kompromisnímu textu Předsednictví) pokročilo v blocích Obecného nařízení 1 (*Strategický přístup a Programování*) a bloku 5 (*Řízení a kontrola*). Také u nařízení o ERDF a FS jsme se již dostali k projednávání prvních kompromisních textů.

Priority ČR v bloku 5 Řízení a kontrola zahrnují požadavek na zařazení platebního a certifikačního orgánu (MF-PCO) mezi programové orgány. ČR dále navrhuje znovuzavedení limitu 250 € jako bagatelní částky pro vymáhání po příjemcích. Návrh Obecného nařízení neurčuje koordinační orgán na národní úrovni, ČR se proto snaží o vložení textace o jeho možné existenci.

Mezi **priority ČR v bloku 1 Strategický přístup a Programování** patří zejména rozšíření obsahu politických cílů o podporu veřejné správy a rozvolnění příliš striktních pravidel tematické koncentrace (zejména v nařízení o ERDF/FS). ČR dále nesouhlasí s nemožností upravovat Dohodu o partnerství (DoP) v průběhu implementace, a ráda by do Obecného nařízení prosadila možnost DoP upravovat. Pro ČR je navržený popis struktury operačních programů příliš detailní, proto prosazuje zobecnění. ČR bude dále požadovat vyjasnění nejasného nastavení principů pro CLLD (zejména tzv. „Vedoucí fond“ v souvislosti s vyjmutím EZFRV z účinnosti Obecného nařízení). ČR rovněž trápí **nemožnost zřídit samostatný národní program pro technickou pomoc**, neboť EK tuto možnost výslovně v návrhu obecného nařízení nepřipouští, což se ČR při vyjednávání snaží změnit. Z hlediska technické pomoci ČR vnímá jako příliš nízké limity paušálních sazeb pro technickou pomoc pro jednotlivé fondy.

2. Příprava priorit a architektury pro programové období 2021–2027

Pro návrh věcných priorit je klíčový materiál *Národní koncepce realizace politiky soudržnosti v ČR po roce 2020* (NKR), kterou MMR ve spolupráci s mnoha aktéry připravuje. Aktuálně je hotová analytická část, spolu s tematickými kartami jednotlivých podoblastí. Na konci srpna proběhla 1. fáze **prioritizace** tematických oblastí a podoblastí NKR, na které se podíleli externí experti z Expertní poradní skupiny MMR (EPOS), odborníci dotčených resortů a MMR. Výsledky byly diskutovány na jednání kulatého stolu, které proběhlo 26. září 2018, a v rámci pokračujících bilaterálních jednáních s věcnými gestory jednotlivých agend.

Prioritizace nyní žádá věcná témata nevylučovala, ale identifikovala věcné i procesní nedostatky v jednotlivých tematických oblastech, které by mohly být potenciálně rizikové při čerpání prostředků z evropských fondů v následujícím období.

Jedním z identifikovaných nedostatků převážné části tematických oblastí je absence strategických dokumentů pro období 2021+, nedostatek jasných cílů a definovaného přínosu pro budoucí období. Problematické jsou některé bariéry čerpání nebo malý věcný posun v dané oblasti. V těchto nedostacích mají nyní rezorty – věcní garanti prostor pro zlepšení pro 2. fázi prioritizace (1. čtvrtletí 2019).

Aktuálně je k připomínkám rozeslána **návrhová část NKR** (byla rozeslána i členům PT RHSD), která bude do konce roku předložena vládě ČR, spolu s návrhem implementační architektury (viz níže). V 1. čtvrtletí roku 2019 proběhne 2. fáze prioritizace, která bude mj. jiné počítat i s pozicí EK a s případnými negativními prioritami, přičemž finální verze NKR spolu s návrhem priorit ČR a s implementační strukturou bude předložena vládě ČR do poloviny roku 2019.

V rámci NKR připravuje MMR také celkovou **architekturu operačních programů**. Návrh operačních programů (počet a zaměření) včetně struktury řídicích orgánů vychází jednak z národních zkušeností a jednak z podkladových studií pro přípravu systému implementace programového období 2021+, kterou MMR realizuje. Cílem je zjednodušit implementační strukturu, snížit objem administrativy spojené s čerpáním a podpořit tak zájem více příjemců. V říjnu 2018 byly představeny dvě varianty (byly zaslány k připomínkám i členům PT RHSD). První varianta počítá s obdobným systémem, jaký je dosud a staví na principu kontinuity (5 tematických OP; 1 regionální OP; 1 OP na Technickou pomoc). Druhá varianta pracuje se štihlejším systémem, tj. s přibližně polovinou operačních programů, než jich je v současném programovém období (3 tematické OP; 1 regionální OP; 1 OP na Technickou pomoc). Aktuálně jsou obě varianty diskutovány s širokým spektrem partnerů, přičemž vláda ČR by měla k návrhu zaujmout stanovisko do konce roku 2018. MMR doporučuje realizovat první variantu s ohledem na převažující výhody a možnost plynulého přechodu mezi programovými obdobími.